

244

2464-2474

8. Cikkely: A NYOLCADIK PARANCSOLAT

"Ne szólj hamis tanúságot a felebarátod ellen!" (Kiv 20,16)

"Hallottátok, hogy mondatott a régieknek: Ne esküdjél hamisan, hanem tartsd meg az Úrnak tett esküdet!" (Mt 5,33)

2464 A nyolcadik parancsolat tiltja személyes kapcsolatainkban az igazság elferdítését. Ez az erkölcsi törvény a szent népnek abból a hivatásából következik, hogy tanúskodjon Istenéről, aki maga az igazság, és az igazságot akarja. Az igazság elleni bűnök szóval és tettel azt fejezik ki, hogy az ember elutasítja az erkölcsi rend iránti elkötelezettséget: alapvető hűtlenségek Isten iránt, és ebben az értelemben aláássák a Szövetség alapjait.

I. Az igazságban (veritas) élni

2465 Az Ószövetség tanúsítja: Isten minden igazság forrása. Az Ő szava igazság. Az Ő törvénye igazság. "Nemzedékről nemzedékre tart a te igazságod" (Zsolt 119,90). Mivel Isten az "Igazmondó" (Róm 3,4), népének tagjai arra hivatottak, hogy az igazságban éljenek.

2466 Jézus Krisztusban Isten igazsága teljes mértékben megnyilvánul. Ő, akit kegyelem és igazság tölti be, "a világ világossága" (Jn 8,32). Ő az igazság. Mindaz, aki hisz Őbenne, nem marad sötétségben. Jézus tanítványa megmarad az Ő beszédében, hogy megismerje az igazságot, mely megszabadít és megszentel. Jézust követni annyit jelent, mint az igazság Lelkéből élni, akit az Atya küld az Ő nevében, és aki bevezet "a teljes igazságba" (Jn 16,13). Jézus tanítványainak az igazság föltétlen szeretetét tanítja: "A ti beszédeitek legyen: az igen igen, a nem nem" (Mt 5,37).

2467 Az ember természete szerint az igazságra törekszik. Köteles tisztelni és tanúsítani az igazságot. "Méltóságuknak megfelelően az összes embert, mivel személy (...), a saját természete ösztökéli az igazság keresésére -- ami erkölcsi kötelessége is --, elsősorban a vallás tekintetében. A megismert igazsághoz ragaszkodnia kell, és egész életét az igazság követelményei szerint kell berendeznie."

2468 Amikor az igazság a cselekvésmódban és az emberi beszédben nyilvánul meg, mint egyenesség, igazmondásnak (lat. veracitas), őszinteségnek (lat. sinceritas) vagy nyíltlelkűségnek nevezzük. Ez az erény arra tesz készségessé, hogy az ember az igazat tetteivel megmutassa és szavaival kimondja, kerülve a kétszínűséget, a színlelést és a képmutatást.

2469 "Lehetetlen volna az emberi együttélés, ha az embereknek nem lenne kölcsönösen bizalmuk egymáshoz, azaz ha nem mondanának egymásnak igazat." Az igazság erénye pontosan megadja a másoknak, ami neki jár. Az igazmondás tiszteletben tartja az egyensúlyt a föltárandó és a titokban tartandó dolgok között, amit meg kell őrizni: magában foglalja az őszinteséget és a diszkréciót. "Az embernek becsületesen föl kell tárnia a másik előtt az igazságot."

2470 Krisztus tanítványa elfogadja, hogy "az igazságban éljen", azaz Urának példája szerinti egyszerű életet éljen és megmaradjon az igazságban. "Ha azt állítjuk, hogy közösségben vagyunk vele, és sötétségben élünk, akkor hazudunk és nem az igazsághoz igazodunk" (Jn 1,6).

II. "Tanúságot tenni az igazságról"

2471 Pilátus előtt az Úr kijelenti, azért jött a világba, hogy tanúságot tegyen az igazságról. A kereszténynek "nem szabad szégyellnie tanúságot tenni az Úr mellett" (2Tim 1,8). A hit melletti tanúságtételt igénylő esetekben a keresztény embernek félreérthetetlenül meg kell vallania a hitét, ahogyan Szent Pál tette a bírái előtt. A hívőnek "Isten és az emberek előtt meg kell őriznie tiszta lelkiismeretét" (ApCsel 24,16).

2472 A keresztények azon kötelessége, hogy részt kell venniük az Egyház életében, arra ösztönzi őket, hogy az evangélium és a belőle fakadó kötelezettségek tanúiként cselekedjenek. E tanúságtétel a hit továbbadása szóval és cselekedettel. A tanúságtétel az igazságosság cselekedete, mely megerősíti és megismerteti az igazságot: Mert minden Krisztus-hívőnek, bárhol éljen is, élete példájával és tanúskodó szavával meg kell mutatnia az új embert, akit a keresztségben magára öltött, és a Szentlélek erejét, aki a bérálásban megerősítette.

2473 A vértanúság a hit igazsága melletti legnagyobb tanúságtétel; olyan tanúságot jelent, mely elmegy egészen a halálig. A vértanú a meghalt és föltámadott Krisztusról tanúskodik, akivel a szeretet egyesítette. Tanúságot tesz a keresztény hit és tanítás igazságáról. A lelki erősség (lat. fortitudo) aktusával néz szembe a halállal: "Engedjétek, hogy eledele legyek a vadállatok, melyek által eljuthatok Istenhez".

2474 Az Egyház a legnagyobb gonddal gyűjtötte össze azok emlékeit, akik a végsőig elmentek hitük megvallásában. Ezek a vértanú-akták. Az igazság vérrel írt levéltára:

"Sem a világi élet varázsa, sem e világ összes királysága nem használ nekem semmit. Jobb meghalnom, hogy egyesüljek Jézus Krisztussal, mint a föld határáig uralkodnom. Őt keresem, aki meghalt értünk; őt kívánom, aki föltámadt mindnyájunkért. Születésem közeledik..."

"Áldalak Téged, mert ezen a napon és ebben az órában arra méltattál, hogy a mártírok sorában helyet kapjak (...). Beteljesítettél, Istenem, Te, aki nem ismered a hazugságot és igazmondó vagy! Emiatt mindenért Téged dicsérlek, Téged áldalak, Téged dicsőítelek az örök és mennyei Főpap, Jézus Krisztus, a te szeretett Fiaid által, aki által Neked Vele és a Szentlélekben dicsőség most és a jövő századokban. Ámen."